

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobkyně **J. K.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Křížová 25, Praha 5, o invalidní důchod, o žalobě žalobkyně do rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 10. 12. 2012 č. j. X, t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Předmětem žaloby učinila žalobkyně rozhodnutí žalované označené ve výroku, kterým žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) č. j. X ze dne 2. 10. 2012. Ta svým rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně změnu výše invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP). V přezkoumávaném rozhodnutí žalovaná odkázala na výsledek posouzení zdravotního stavu žalobkyně zjištěném v řízení o námitkách, podle kterého zdravotní stav žalobkyně neodpovídá invaliditě III. stupně, ale nadále toliko invaliditě druhého stupně. V odůvodnění rozhodnutí podrobně popsala průběh správního řízení včetně výsledků posouzení

zdravotního stavu žalobkyně a odkazu na aktuální právní úpravu vztahující se na daný případ.

V následně podané žalobě vyslovila žalobkyně pochybnosti o správnosti a objektivitě posouzení svého zdravotního stavu. Poukázala na zdravotní potíže, které jednak stále přetrvávají a jednak nedochází k jejich zlepšení. Požadovala zrušit napadené rozhodnutí a vrátit věc žalované k dalšímu řízení.

Dle ust. § 75 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Krajský soud o žalobě rozhodoval v souladu s ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. přičemž vycházel jak z informací uvedených v podání žalobkyně, tak především z obsahu správního spisu žalované (lékařské dokumentace OSSZ, dávkového spisu žalované) a již zmiňovaného posudku PK MPSV, který byl pro účely soudního řízení vypracován 21. 6. 2013 a s jehož obsahem byly obě strany sporu seznámeny před jednáním ve věci samé. PK MPSV v něm bez výhrad potvrdila správnost předchozích závěrů v posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Na nařízené jednání se řádně předvolaná žalobkyně nedostavila. Zástupkyně žalované s přihlédnutím k výsledku doplněného dokazování požadovala žalobu zamítnout. Krajský soud na tomto místě považuje za potřebné zmínit, že teprve po ukončení jednání mu byla předložena omluva žalobkyně včetně svazku připojených lékařských zpráv. Z důvodů popsaných nemohl provést dodanými listinami důkaz a nemohl k nim při posuzování důvodnosti žaloby přihlédnout.

Přezkoumávanému rozhodnutí předcházela následně popsaný skutkový stav:

dne 19. 10. 2010 proběhlo na OSSS v Trutnově posouzení zdravotního stavu žalobkyně v řízení o její žádosti o invalidní důchod. Lékařka OSSZ na základě shromážděných lékařských zpráv konstatovala, že u žalobkyně je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu periodická depresivní porucha těžká bez psychotické symptomatologie. Postižení zařadila do kapitoly V, položky , písm. d) příl. č. 284/1995 Sb., v platném znění a stanovila 60% míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Využila možnosti dané ust. § 3 téže vyhlášky a zvýšila míru poklesu o dalších 10% na výsledných 70%. Tento zdravotní stav odpovídal invaliditě III. stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) ZDP. Na podkladě tohoto posudkového závěru byl žalobkyni rozhodnutím žalované ze dne 26. 11. 2010 přiznán invalidní důchod od 30. 10. 2010.

Poté následovala na OSSZ Trutnov dne 3. 5. 2012 kontrola zdravotního stavu žalobkyně s tím závěrem, že zdravotní stav nadále odpovídá toliko invaliditě II. stupně. Základní diagnóza zůstala nezměněna (včetně stupně závažnosti), posudkový lékař však neprovedl navýšení z důvodů zohlednění ostatních chorob v diagnostickém souhrnu, neboť je označil za funkčně nezávažné. Na následně vydané rozhodnutí (dne 17. 5. 2012), kterým byla žalobkyni od 14. 6. 2012 snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invaliditu II. stupně reagovala

žalobkyně námitkami (ještě nemajícími bezprostřední souvislost s projednávanou žalobou) sepsanými a doručenými žalované dne 4. 6. 2012. K námitkám byl zdravotní stav žalobkyně posouzen dne 21. 6. 2012 a posudkový lékař ČSSZ potvrdil správnost dosud učiněných lékařských, resp. posudkových závěrů. Žalovaná o námitkách rozhodla 26. 6. 2012, zamítla je a potvrdila správnost rozhodnutí prvostupňového orgánu.

Žalobkyně zareagovala podáním nové žádosti o změnu výše invalidního důchodu, kterou uplatnila 6. 8. 2012. Posouzení jejího zdravotního stavu proběhlo na OSSZ v Trutnově dne 20. 9. 2012. Lékař OSSZ disponoval zdravotnickou dokumentací ošetřující lékařky a zprávami specialistů v ní obsaženými (zejména zprávy týkající se psychiatrické diagnózy včetně výsledku propouštěcí zprávy z hospitalizace v Oblastní nemocnici Jičín v období od 12. 7. do 30. 7. 2012 a zpráv z rehabilitačního oddělení téže nemocnice, jednalo se tak o vyšetření dostatečně časově aktuální. Ve shodě s předchozími výsledky posouzení byla i nadále za nejzávažnější postižení označena periodická deprese, těžká porucha bez psychotické symptomatologie. Lékař onemocnění zařadil shodně jako v době předchozích posuzování, tedy do kapitoly V, položky 4, písm. d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., a stanovil 60% míru poklesu pracovní schopnosti. Připomněl zjištění psychologa, z něhož lze usuzovat na nikoli zanedbatelný rekvalifikační potenciál žalobkyně. Důvod pro postup dle § 3 a 4 citované vyhlášky neshledal. Uzavřel, že se nadále jedná o invaliditu II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP.

Na výsledek posouzení zareagovala žalovaná rozhodnutím ze dne 2. 10. 2012 s tím, že žalobkyni i nadále náleží důchod pro invaliditu II. stupně. Na námitky žalobkyně doručené žalované dne 31. 10. 2012 reagovala tato postupem dle § 88 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Kontrolní posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely řízení o námitkách provedl lékař lékařské posudkové služby (pracoviště pro námitkové řízení) v Hradci Králové. Posouzení zdravotního stavu k řízení o námitkách proběhlo dne 28. 11. 2012 za osobní přítomnosti žalobkyně. Z obsahu protokolu vyplývá, že jí byl dán dostatečný prostor pro popis zdravotních potíží. Lékař disponoval zprávami specialistů, které hodnotil již lékař OSSZ a k jednotlivým zprávám specialistů provedl stručné shrnutí jejich obsahu. Jednalo se zejména o propouštěcí zprávu z psychiatrického oddělení Oblastní nemocnice Jičín v období od 12. do 30. 7. 2012 a rehabilitační nález MUDr. Č. z Oblastní nemocnice Trutnov z 19. 6. 2012. K námitkovému řízení byla navíc doložena zpráva ortopeda MUDr. A. z 15. 11. 2012. Lékař (posudkový) popsal vzplanutí základního onemocnění žalobkyně, kterým je periodická depresivní porucha těžkého stupně bez psychotické symptomatologie s tím, že jmenovaná je v léčení od roku 2005 v souvislosti s úmrtím matky. Hospitalizována byla krátkodobě a to v listopadu 2009 a v červenci 2012, kdy dle zprávy propuštěna v částečně zlepšeném stavu.

Z obsahu lékařských zpráv popisujících průběh a intenzitu základního onemocnění žalobkyně dovedl, že **zcela jistě se nejedná o zvláště těžké postižení charakterizované depresivními epizodami těžkými a chronickou nebo závažnou mánií, často s psychotickými příznaky, s nutností častého a opakovaného**

poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, se závažným narušením výkonu téměř všech denních aktivit. Tento popis přičinil proto, aby bylo zjevné, při jaké intenzitě základního (rozhodujícího) onemocnění je možné uvažovat o invaliditě odpovídající III. stupni. Ostatní zdravotní postižení v jasně popsaném diagnostickém souhrnu označil za klinicky i posudkově méně závažná s tím, že pro jejich projevy je žalobkyně zejména v péči praktické lékařky (nikoli cíleně a opakovaně v péči specialistů). Prvotní přiznání invalidity III. stupně vysvětlil tak, že bylo nutno zahájit intenzivní a cílený diagnostický a léčebný proces. Zdravotní stav se, byť v méně příznivém stupni, stabilizoval a odpovídá nadále invaliditě II. stupně. Dlouhodobé obtíže s kolísající intenzitou je nutno řešit dle aktuálního stavu s využitím řady léčebných metod (rehabilitace, lázeňská léčba, klidová léčba s dočasnou pracovní neschopností atd.).

Po vyhodnocení námitek potvrdila správnost posudkového závěru lékařky OSSZ. Posudkový závěr se stal následně podkladem pro rozhodnutí o námitkách, které je aktuálním předmětem soudního přezkumu.

V § 26 ZDP se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok. Současně krajský soud ještě jednou odkazuje na text § 75 odst. 1 s.ř.s., kdy při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl **v době rozhodování správního orgánu**, jak ostatně žalobce poučil v průběhu soudního řízení.

Podle § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Krajský soud vyžádal pro účely přezkumného řízení posouzení zdravotního stavu žalobkyně a to od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí se sídlem v Hradci Králové (dále PK MPSV), která jej vypracovala dne 21. 6. 2013. Komise jednala v řádném složení, kdy jedním z jejích členů byla lékařka – specialista z oboru psychiatrie. Při posuzování vycházela PK MPSV ze shromážděných a v tomto odůvodnění uvedených podkladů včetně spisu praktické lékařky a nálezů, které měli k dispozici lékaři provádějící posuzování zdravotního stavu žalobkyně ve správním řízení. V posudku je popsána rodinná i osobní anamnéze včetně zjištěných zdravotních potíží žalobkyně tak, jak je bylo možno zachytit v dosud shromážděných lékařských zprávách.

V posudku komise popsala výsledky vyšetření zdravotního stavu na specializovaných pracovištích provedených v roce 2012 – jednalo se o nálezy rehabilitační a ortopedické včetně výsledku hospitalizace na psychiatrickém oddělení Oblastní nemocnice Jičín, jak bylo dokladováno zprávou MUDr. M. ze dne 31. 7. 2012.

Posudková komise u jednotlivých zpráv stručně zachytila obsah a výsledek vyhodnocení závažnosti zdravotního stavu žalobkyně. Za rozhodující zdravotní

postižení a příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označila PK MPSV zcela ve shodě se všemi dosud pro daný případ vypracovanými posudky těžkou periodickou depresivní poruchou bez psychotických projevů. Její zařazení do příslušné přílohy k vyhlášce včetně stanovení míry poklesu 60% se přiklonila k závěrům předchozích posudků včetně nevyužití postupu dle § 3 a 4 odst. 1 a 2 vyhlášky. Stejně tak neshledala, že by zjištěný zdravotní stav žalobkyně odpovídal mimořádným podmínkám uvedeným v § 6 citované vyhlášky. Pochybení v předchozích (soudem výše popsanych) posudkových závěrech neshledala, naopak se s jejich výsledky zcela a bez výhrad ztotožnila.

Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav a při svém rozhodování vycházel ze závěrů přijatých PK MPSV, jejíž přehledný a přiměřeně dané situaci odůvodněný posudek považoval za zcela přesvědčivý. Komise se v obsahu posudku zabývala vývojem základního onemocnění žalobkyně, kterým je těžká periodická depresivní porucha bez psychotických projevů. Odkazem na vždy – míněno k datu konkrétního posuzování – aktuální zprávy specialistů objasnila své souhlasné stanovisko k jednotlivým dosud přijatým posudkovým závěrům. Odsouhlasila, že objektivně zjištěný zdravotní stav žalobkyně odpovídá nadále toliko invaliditě II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) ZDP v platném znění. V tomto konkrétním případě krajský soud zdůrazňuje, že za velmi podrobný, argumentačně přesvědčivý a v závěrech logický považuje zejména posudek vypracovaný lékařem ČSSZ pro námitkové řízení. Ten, jak bylo v pasáži týkající se výsledku tohoto posouzení, se v něm vypořádal dle přesvědčení soudu se vznikem, vývojem a průběhem psychického onemocnění žalobkyně velmi odpovědně a argumentačně přesvědčivě. Vysvětlil absenci příznaků či stupně závažnosti onemocnění, pro které nebylo možno na žalobkyni pohlížet jako na osobu invalidní ve III. stupni. PK MPSV se takto podrobně v důvodech svého posudku nevyjádřila, nicméně se závěry tohoto lékaře se plně ztotožnila.

Náležitě odůvodněný výsledek posouzení vycházející z lékařskými zprávami podloženého zdravotního stavu žalobkyně koresponduje rozhodovací činností krajských soudů i Nejvyššího správního soudu v Brně. V souzené věci lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2003, čj. 3 Ads 7/2003-42, publikován pod Ej 162/2003, ve kterém se mimo jiné uvádí: *„Důvodem zániku plné invalidity nemusí být vždy jen zlepšení zdravotního stavu, ale i stabilizace zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou například zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).“* V souzené věci je nutno mít navíc na zřeteli, že se jednalo o vlastní žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu.

Výsledek řízení je v tomto případě a logicky v případech obdobných odvislý především od posouzení zdravotního stavu kompetentním orgánem. Na krajském soudu pak je vyhodnotit, zda-li řízení probíhalo způsobem obvyklým, posudkové orgány disponovaly potřebnými a aktuálními lékařskými zprávami, zda-li bylo reagováno na námitky posuzované a přijatý posudkový závěr je soudu, který je

v oblasti medicíny laikem, srozumitelný vzhledem k daným okolnostem a jeho profesním možnostem. Krajský soud chápe vážné omezení žalobkyně pramenící ze základní diagnózy, které se jistě promítá do všech sfér jejího života. Na tyto komplikace bylo dle přesvědčení soudu reagováno velmi citlivě v posudku lékaře ČSSZ (tučná pasáž v textu výše), v níž dotyčný objasňuje a popisuje možnosti, jak se lze za pomoci lékařů s nepříznivým dopadem nemoci poněkud vyrovnat. V době vydání přezkoumávaného rozhodnutí však zjištěná závažnost a intenzita zdravotních problémů závěr o invaliditě III. stupně neumožnila, jak shora vysvětleno. Krajský soud, jak již téměř na počátku objasnil, nemohl reagovat na nově doložené lékařské zprávy. Žalobkyně má nicméně i nadále možnost, kterou ostatně již využila, a to požádat o zvýšení dávky opětovně a dokladovat k žádosti aktuální výsledky svého zdravotního stavu.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně neuvedla v žalobě takové skutečnosti, které by závěr rozhodnutí žalované zpochybnil, dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. , kdy žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a žalované toto právo nenáleží ze zákona. Krajský soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 18. září 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v. r.
samosoudkyně